

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 146 199/98-011088
Signatura: an6cs101

Inspektorát č. 14 Ostrava
Okresní pracoviště Ostrava

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: **Z á k l a d n í š k o l a**

708 00 Ostrava-Poruba, Komenského 668

IZO: 102 520 208

Ředitel školy / zařízení: **Mgr. Jana Gebauerová**

Zřizovatel: Město Ostrava, Městský obvod Poruba

Příslušný školský úřad: ŠÚ Ostrava

Termín inspekce: 17. a 21. září 1998

Inspektoři: Mgr. Jarmila Macháčková

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):

Řízení školy

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Povinná dokumentace školy, výroční zpráva o činnosti školy, výroční zpráva o hospodaření, učební plán školy, časové a tematické plány učiva, plány práce a další operativní dokumentace vedení školy, výběr žákovských prací

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Úvodní informace o škole

Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy ke dni inspekce:

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Průměrný počet ve třídě	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	3 + 1	62 + 9	20,7 (17,8)	0 + 9
2.	3	74	24,7	1
3.	3	62	20,7	10
4.	2 + 1	45 + 13	22,5 (19,3)	4 + 13
5.	3	73	24,3	14
6.	2	51	25,5	6
7.	3	64	21,3	5
8.	2	54	27,0	4
9.	2	54	27,0	8
Celkem	23 + 2	561	23,4 (22,4)	52 + 22

Podle vyjádření ředitelky školy (dále jen ŘŠ) nebyl spádový obvod školy stanoven obecní (obvodní) vyhláškou. Ustanovení § 14 odst. 1 zák. č. 564/90 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění, nebylo zatím naplněno. ŘŠ má ale příslušný seznam ulic a jmen dětí. Jmenný seznam a skutečnost při zápise jsou značně rozdílné. Dokládá to volnost při výběru školy. Po přijetí žáka z jiné části Poruby ŘŠ ne vždy tuto skutečnost může oznámit příslušné spádové škole.

Vzdělávací program školy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
„Obecná škola“ čj. 12035/97-20									
„Základní škola“ čj. 16847/96-2									
„Přechodný“ čj. 18730/91-20									

Součást školy

Školní družina: IZO - 120 100 525, ke dni inspekce 133 zapsaných žáků s pravidelnou docházkou, 6 oddělení, Ø 22 žáků/1 odděl.

Forma hospodaření: zálohová organizace

1. Konceptní záměry. Plánování výchovně vzdělávacího procesu

Zjištění školní inspektorky (dále jen ŠI) vychází z níže uvedených a ředitelkou předložených materiálů: Konceptní záměry a úkoly v období 1998-2002, celoroční plán školy pro školní rok 1998-99, termínová listina pro školní rok 1998-99, plán práce výchovné poradkyně, plán práce školní družiny pro období 1998-99.

Koncepce školy je mimo jiné zaměřena na:

- speciální péči o zdravotně postižené žáky
- trávení volného času žáků
- udržení naplněnosti školy

Zjištění ŠI:

Škol. rok	1996-97	1997-98	1998-99
Počet žáků 1. stupně ZŠ	337	340	338
Celkový počet žáků	599	586	561

Přes celkový úbytek žáků se celkový počet zapsaných žáků na této škole jeví stabilizovaný.

Doporučení ŠI:

- Uvádět v koncepci školy záměry v oblasti volby vzdělávacího programu školy.
- V systému plánování činnosti školy posílit fáze analýzy, zhodnocení předchozího období a přijetí opatření.
- Časově koordinovat činnosti uvedené v celoročním plánu školy a v plánech jednotlivých úseků.

Škola má ujasněny cíle pro nejbližší čtyřleté období. Koncepční záměry jsou projednány s pracovníky školy, se zástupci rodičů, se zřizovatelem. Jsou přijaty. Koncepce je věcná, střízlivá, je realizována.

Plánování je v zásadě systematické. Činnost je převážně orientována na plnění dílčích úkolů. Rezervy jsou dle ŠI ve funkčnosti zpětné vazby.

Koncepční záměry a plánování vzdělávacího procesu jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Použitá hodnotící stupnice:

Vynikající	Nadprůměrný	Spíše nadprůměrný	Průměrný Běžná úroveň	Spíše podprůměrný	Podprůměrný	Nevyhovující
------------	-------------	-------------------	--------------------------	-------------------	-------------	--------------

2. Plnění učebních plánů a učebních osnov, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Při orientační kontrole učebních dokumentů byly sledovány všechny učební plány a orientačně vybrané tematické plány učiva (vlastivěda 4. a 5. roč., rodinná výchova 6. roč., fyzika 6. a 7. roč., matematika 8. roč.).

Předložené kontrolní práce žáků z matematiky v 6. - 9. roč. měly dobrou úroveň. Laboratorní práce z fyziky byly provedeny v doporučeném počtu. Rozhovory ŠI s vedoucí metodického sdružení učitelů obecné školy 4. a 5. roč., dále s vedoucími předmětových komisí českého jazyka a matematiky potvrdily cílený záměr učitelů naplňovat příslušné osnovy. Připomínka ŠI se dotýkala složky českého jazyka - psaní ve 4. a 5. roč., dále tematického plánu vlastivědy 4. roč. ŘŠ prokazatelně věnuje kontrole tematických plánů velkou péči.

Plavecký výcvik probíhá odpovídajícím způsobem, lyžařský výcvik není organizován. Žáci 8. a 9. roč. se zúčastnili týdenního sportovního kurzu.

Volitelné předměty jsou zařazeny v rozsahu dvou hodin týdně. Žáci sedmého ročníku si volí jednu ze čtyř možností, žáci osmého a devátého ročníku vždy jednu ze tří možností. Škola usiluje, zatím bez úspěchu, o zřízení učebny výpočetní techniky, a tím i o rozšíření vzdělávací nabídky. Nepovinné předměty v učebním plánu zařazeny nejsou.

Při individuální volbě dalších vzdělávacích aktivit má významnou roli nabídka zájmových kroužků a dalších zájmových činností v souvislosti s přípravou na soutěže a olympiády.

Škola vzdělává poměrně velký počet zdravotně postižených žáků. Třináct žáků se specifickými poruchami učení je soustředěno ve specializované třídě čtvrtého ročníku. Speciální logopedická třída pro devět žáků prvního ročníku s poruchou řeči byla nově zřízena v tomto školním roce. Zjištěné informace a přímé pozorování ŠI ve vyučovací hodině potvrdily naplnění metodického pokynu MŠMT čj. 21224/98-24 k zabezpečení logopedické péče ve školství. ŠI doporučila doplnit vybavení třídy návodnými obrazy držení těla při psaní u praváků i leváků.

Škola v době inspekce evidovala 52 žáků s poruchou učení. 17 z nich nemělo v době inspekce posudek z pedagogicko-psychologické poradny už platný. U všech 17 žáků byla doložena podaná žádost o nové vyšetření. Všem evidovaným žákům je poskytována odborná péče - jednotlivě a ve skupinách (7, 9, 11 žáků). Při přímém pozorování ŠI jedenáctičlenné skupiny žáků 8. a 9. roč. (přítomno 9 žáků) žáci hodnotili tuto péči jako přínos. ŠI přesto doporučila projednat četnost skupiny s odborníky. Zařazení doby nápravné péče do rozvrhu bylo v průběhu inspekce v několika případech upraveno.

Realizované učební plány jsou v souladu s plány schválenými. Učební osnovy příslušných vzdělávacích programů jsou v zásadě plněny. Oblast plnění učebních dokumentů je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Nabídka volitelných předmětů je optimální. Nabídka dalších zájmových vzdělávacích aktivit je početná a kvalitní. Jejich výčet je uveden ve veřejné výroční zprávě školy (1997-98).

Zdravotně postižení žáci tvoří 13,2 % všech žáků školy. Žákům je nabízena a ve spolupráci s odborníky a rodiči poskytována odborná péče.

Nabídka individuální volby je hodnocena jako nadprůměrná.

3. Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

Mgr. Jana Gebauerová řídí školu od 1. 7. 1995. Vedení školy spolu s ředitelkou tvoří zástupkyně a zástupce ředitelky. Kompetence zástupců jsou písemně stanoveny. Schůzky vedení jsou pravidelné. Podle potřeby se schůzek zúčastňuje, jak uvedla ŘŠ, výchovná poradkyně a vedoucí školní družiny. Písemné záznamy z jednání širšího vedení nebyly doloženy.

Pedagogická rada plní roli poradního orgánu. Četnost pedagogických rad a dalších pracovních porad je optimální, termínově jsou plánovány. Řád školy splňuje legislativní požadavky, je vydán se souhlasem pedagogické rady. Rozdělení dalších pedagogických a organizačních funkcí je vyvěšeno. Ve škole je zaveden systém vedoucích ročníků. Metodická sdružení a tři předmětové komise doložily svou činnost.

Doporučení ŠI:

- Vyjádřit jednoznačněji strukturu řízení (např. formou organizačního schématu řízení), zahrnout všechny oblasti výchovně vzdělávací činnosti včetně výchovného poradenství, školní družiny, provozu školy.

- Zvýšit podíl pracovníků v systému řízení (např. zvýšit počet členů širšího vedení aj.).

Řízení školy je strukturováno, je funkční. Řád školy jasně vymezuje pravidla průběhu výchovně vzdělávací činnosti, tato jsou akceptována.

Úroveň organizace a řízení školy je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

3.2 Personální struktura

Pedagogický sbor	do 30 let		31 - 45 let		46 - důchod. věk		v důchod. věku		celkem	
	celkem	z toho mužů	celkem	z toho mužů	celkem	z toho mužů	celkem	z toho mužů	celkem	počet úvazků
Kvalifikovaní učitelé	3	0	9	1	18	1	1	0	31	30,3
Nekvalifikovaní učitelé	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Učitelé celkem	3	0	9	1	18	1	0	0	31	30,3
Vychovatelé	3	0	3	0	0	0	0	0	6	5

Výuka s pedagogickou a odbornou způsobilostí pro daný stupeň školy:

v 1. - 5. ročníku - 81 % vyučovacích hodin, v 6. - 9. roč. - 98 % vyučovacích hodin.

Aprobovanost výuky na 2. stupni školy ke dni inspekce:

Předmět	ČJ	AJ	NJ	M	F	Ch	Př	Z	D	OV	TV	HV	VV
Aprobovanost v %	100	78	83	100	100	100	100	100	100	100	90	100	62

Personální podmínky vzdělávací činnosti z hlediska aprobovanosti a odbornosti jsou nadprůměrné.

Výchovně vzdělávací proces probíhá v atmosféře spolupráce, korektních vztahů, s uznáváním kvality práce. Interpersonální vztahy a úroveň práce s lidmi jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

Stabilita pedagogického sboru je spíše nadprůměrná.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků doporučený v pokynu MŠMT čj. 21366/95-20 nebyl předložen v písemné podobě. Podle vyjádření ŘŠ současná nabídka vzdělávacích aktivit je větší než reálná možnost se vzdělávání zúčastnit (navýšení úvazků aj.).

Priorita školy v oblasti vzdělávání je stanovena. Odborně připravit všechny vyučující prvního stupně školy a vyučující jazyků druhého stupně na výuku žáků s poruchou učení. Stav ke dni inspekce: proškoleni - 11 vyučujících (8 + 3), přihlášeno na proškolení v tomto školním roce - 6 vyučujících (5 + 1). Dvě vyučující absolvovaly speciální seminář o metodice výuky žáků s dyslexií cizím jazykům.

Z dalších aktivit - zapojení vyučujících do vzdělávacích sekcí při službě škole, podíl na vzdělávacím systému v akreditovaném klubu historiků. Učitelé jsou připraveni se okamžitě zapojit do proškolovacích kurzů výpočetní techniky, pokud tuto škola získá. Škole se daří zajišťovat potřebnou odbornou literaturu.

Vedení školy podporuje odborný růst učitelů, motivuje pracovníky. Konceptně stanovená priorita školy ve vzdělávání pedagogů je přijata, realizována. Oblast dalšího vzdělávání pedagogů je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

4. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Kontrolní záměry vedení školy jsou stanoveny, jsou vřazeny do jednotlivých měsíců celoročního plánu práce. Prokazatelnost práce se získanými výsledky chybí. Analýza, zhodnocení, přijetí a realizace opatření by měly vést ke kvalitativnímu posunu.

Kontrolní systém v souhrnu je hodnocen jako průměrný.

Pro hodnocení pracovníků jsou vypracována kritéria, jsou zveřejněna a dle pracovníků dodržována. Nenárokové části platu jsou výrazně diferencovány. Hospitační plán není rozpracován s konkrétními záměry. Priorita v hospitační oblasti pro stávající školní rok je stanovena a je zveřejněna (práce s žáky s poruchami učení). ŘŠ doložila z minulého školního roku optimální počet hospitačních záznamů i s podpisem hospitovaných. Vedení metodických složek a výchovná poradkyně se nepřímo podílely na hodnocení pedagogické práce učitelů formou hodnotících zpráv.

Hodnocení pracovníků ředitelkou školy je dle ŠI spíše nadprůměrné.

Výsledky výchovně vzdělávací činnosti žáků jsou souhrnně posuzovány na pedagogických radách, zpravidla čtyřikrát za rok. Použití vlastních či jiných

prověřujících materiálů znalostí žáků vedením školy nebylo při inspekci doloženo. Zpracování vnitřního klasifikačního a hodnotícího řádu školy je zatím na úrovni stanovení požadavků pro klasifikační stupně. Širší slovní hodnocení u žáků s poruchou učení je vydáváno na základě žádosti rodičů a rozhodnutí ŘŠ.

Oblast hodnocení žáků je na běžné úrovni.

5. Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační tok mezi vedením, učiteli a žáky je zajišťován běžnými formami. V řádu školy je uvedeno právo žáka na informaci i právo žáka vyjádřit svůj názor. Z pozorování ŠI plyne vhodnost posílení zpětné vazby od učitelů k vedení.

Rodiče jsou o svých dětech průběžně informováni formami ve školách obvyklými. Termíny třídních schůzek rodičů a individuálních konzultací s učiteli jsou stanoveny. ŘŠ pravidelně jedná s výborem rodičů. Poradenské služby výchovné poradkyně jsou poskytovány, využívány, doba možných konzultačních návštěv v odpoledních hodinách byla v průběhu inspekce pevně stanovena. Škola vydává časopis. Rada školy není zřízena.

Mezi školou a pedagogicko-psychologickou poradnou je úzká spolupráce. Vztahy škola - zřizovatel, škola - školský úřad jsou bezproblémové.

Informační systém školy je hodnocen jako spíše nadprůměrný.

6. Vedení povinné dokumentace

Vyžádaná a kontrolovaná část povinné dokumentace školy:

Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě s účinností od 1. 9. 1998, třídní knihy, třídní výkazy s katalogovými listy čtyř tříd, třídní knihy dvou volitelných předmětů a skupinové nápravné péče, školní řád a rozvrh hodin, záznamy pedagogických rad.

Z další dokumentace:

Dokumentace školní družiny, rozhodnutí ředitelky o odkladu začátku plnění povinné školní docházky.

Doporučení ŠI:

- zkvalitnit kontrolu třídní dokumentace
- uvážit program pedagogické rady v prvním a ve třetím čtvrtletí
- oddělit jednání (záznamy) pedagogické rady a pracovní porady

U kontrolované dokumentace byly zjištěny v několika případech dílčí nedostatky. Dokumentace je vedena na běžné úrovni.

7. Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997-98 byla ze strany ŠI bez připomínek.

Ve výroční zprávě o hospodaření školy za rok 1997 není dodrženo souhrnné uspořádání příjmů a výdajů. Příjmový údaj o příplatcích rodičů na školní družinu není jednoznačně uveden. Je vhodné uvádět informaci o kontrolách hospodaření, i když neproběhly.

Zprávy byly příslušně projednány a odeslány.

Zpracování výročních zpráv je na běžné úrovni.

8. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je příznivá z pedagogického hlediska. V několika případech se jedná o mezní situaci z hlediska finanční efektivity (počet tříd v prvním a ve třetím ročníku). Dělení vyučovacích hodin je optimální.

Projednání návrhu školního rozpočtu s pracovníky školy nebylo doloženo.

Rozpočet přidělený školským úřadem umožňuje dle vyjádření ŘŠ a pozorování ŠI realizovat výchovně vzdělávací program.

Zjištění ŠI:

Ve školním roce 1997-98 ŘŠ nevyužila možnosti ekonomického navýšení pro práci s individuálně integrovanými žáky v termínu do 31. 10. 1997. Možnost je dána pokynem MŠMT čj. 18996/97-22 o integraci žáků se zdravotním postižením.

Účelové finanční prostředky na základní školní potřeby pro individuálně integrované žáky byly ve školním roce 1997-98 využity k jinému účelu v oblasti speciální péče (viz protokol). Byly zakoupeny učební pomůcky pro speciální logopedickou třídu. Individuálně integrovaný žák má nárok na bezplatné základní školní potřeby ve výši 200 Kč na školní rok.

Rozpočet přidělený zřizovatelem umožňuje provoz školy a realizaci vzdělávacího programu dle vyjádření ŘŠ v omezené míře. Škola oceňuje komunikační vstřícnost ze strany zřizovatele.

Zjištění ŠI:

Vybavené „fitcentrum“ je v současnosti nevyužíváno.

Rodiče zajistili vybavení poloviny z počtu tříd žaluziemi.

ŘŠ není jasně informována o využívání finančního příspěvku rodičů na neinvestiční náklady pro školní družinu.

Není ujasněno podle ŘŠ i vedoucí školní kuchyně, kdo má v rozpočtu náklady na údržbu místnosti školní jídelny.

Škola usiluje získat projekční finanční grant.

Oblast využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu z hlediska efektivnosti je v souhrnu hodnocena jako průměrná.

ZÁVĚRY

Škola plní přijatý vzdělávací program. Postupně úspěšně realizuje své koncepční záměry. Zjištěná pozitiva:

- velký rozsah péče poskytované žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- velmi dobrá kvalita pedagogického sboru z hlediska kvalifikovanosti a odbornosti
- široká nabídka aktivit pro trávení volného času žáků

V oblasti obecně závazných právních předpisů nebylo dodrženo ve školním roce 1997-98 ustanovení § 2 Nařízení vlády č. 195/96 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb, v případě individuálně integrovaných žáků.

Doporučení v oblasti řízení:
V kontrolní činnosti prohloubit práci se zjištěnými skutečnostmi.

Řízení školy je v souhrnu hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

V Ostravě dne 5. října 1998

razítko

Podpis inspektorky:

Mgr. Jarmila Macháčková, v. r.

Přílohy: -

Inspekční zprávu jsem převzala dne 8. 10. 1998

razítko

Podpis ředitelky školy Mgr. Jana Gebauerová, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	26. 10. 98	146 199/98-011088
Školský úřad:	26. 10. 98	146 199/98-011088
Rada školy:	není zřízena	